

Врз основа на член 6 став 1 алинеја 6, член 18 став 1 алинеја 8 и член 20 став 1 алинеја 11, во врска со член 92 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија” бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14) и член 15 став 1 алинеја 7 и член 39 став 1 алинеја 3 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги бр. 01-4351/1 од 29.08.2014 година, а во согласност со Заклучокот на Советот на Агенцијата бр.02-4952/7 од 14.10.2014 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 13-та седница одржана на 14.10.2014 година, донесе

НАЦРТ - ПРАВИЛНИК
за обврските за емитување изворно создадена програма, музика,
документарна и играна програма

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на Правилникот

Со овој Правилник се пропишува начинот на примена на одредбите од член 92 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, во поглед на обврските на радиодифузерите за емитување изворно создадена програма во Република Македонија на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, за емитување инструментална, вокална и/или вокално-инструментална музика и за производство и емитување домашна документарна и играна програма.

Член 2

Дефиниции

Одделни изрази употребени во овој Правилник го имаат следново значење:

- **Изворно создадена програма** во Република Македонија на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија (понатаму во текстот: изворно создадена програма) е програма создадена од даватели на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и независни продуценти основани во Република Македонија во која говорот изворно се емитува на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во РМ, како и програмите кои се дела на аудиовизуелното културно наследство во РМ;
- **Дела на аудиовизуелното културно наследство на РМ** се аудио-визуелни добра и фонотечни добра кои претставуваат културно наследство на РМ и кои се наменети за јавно прикажување;
- **Програма од сопствено производство** е радио или телевизиска програма создадена по иницијатива и во организација на самиот радиодифузер, програма нарачана од радиодифузерот (нарачана продукција) или произведена во копродукција;

II. ИЗВОРНО СОЗДАДЕНА ПРОГРАМА

Член 3

Што не се смета за изворно создадена програма

Според производството, изворно создадената програма може да биде од сопствено производство на радиодифузерот или создадена од други радиодифузери или од независни продуценти основани во Република Македонија.

Во изворно создадена програма влегуваат сите видови програми емитувани од радиодифузерот, освен вестите или радио и телевизиските дневници; преносите или снимките од седниците на органите на власт; преносите или снимките од општествено-политички настани; програмите со хороскоп, тарот, јасновидци или толкување соништа; музичките спотови, и содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми (аудиовизуелни и аудио комерцијални комуникации; објави на радиодифузерот во врска со неговите сопствени програми; соопштенија од јавен интерес; апели за добротворни цели; интермецо; верски програми, служби и проповеди; програми за физичка култура и рекреација; и најавни и одјавни шпици, цинглови и авизо) („Службен весник на Република Македонија“ бр.____).

Член 4

Јазик на кој се исполнува обврската

Јавниот радиодифузен сервис ја остварува обврската за емитување изворно создадена програма на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, во зависност од тоа на кој јазик или јазици се емитува програмскиот сервис.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи се должни обврската за изворно создадена програма да ја исполнат на јазикот на кој го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за радио или телевизиско емитување.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи, кои со дозволата за емитување се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис на повеќе јазици, обврската за изворно создадена програма можат да ја исполнуваат на сите јазици наведени во дозволата.

Член 5

Премиерно емитување

Во процентот за изворно создадена програма се смета само премиерното емитување на видовите програми во текот на едно деноноќие, кај секој радиодифузер поединечно.

Член 6

Начин на пресметување на процентот

Кај телевизиските програмски сервиси, задолжителниот процент за изворно создадена програма се пресметува од вкупното време на емитуваната програма во текот на едно деноноќие, со исклучок на времето што отпаѓа на содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми („Службен весник на Република Македонија“ бр.____).

Кај радиските програмски сервиси, задолжителниот процент за изворно создадена програма се пресметува од вкупното време на емитуваните видови програми во говорниот дел од програмата во текот на едно деноноќие.

Член 7
**Најавување на делата од аудиовизуелното
културно наследство на РМ**

На емитувањето на програмите кои се дела на аудиовизуелното културно наследство во РМ, треба да им претходи соодветна говорна или визуелна најава во која е наведено името на авторот, називот на делото, годината на создавање и други информации за делото.

III. ИНСТРУМЕНТАЛНА, ВОКАЛНА И/ИЛИ ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНА МУЗИКА

Член 8
**Музички жанри со кои се исполнува обврската
кај телевизиските програмски сервиси**

Телевизиските програмски сервиси од општ формат и телевизиските сервиси на Јавниот радиодифузен сервис обврската за емитување народна и забавна инструментална, вокална и/или вокално инструментална музика ја исполнуваат преку следниве музички жанри и стилови определени во согласност со Националната класификација на културно наследство ("Службен весник на РМ" бр.37/06) и Универзалната децимална класификација:

- Народна музика: традиционална (изворна музика-неавторизирана), етно/музика од светот и новосоздадена народна музика (новосоздадена народна музика во народен дух, турбо фолк, диско фолк, поп фолк);
- Забавна (популарна) музика: поп (диско, денс, хип-хоп, поп-рок, ритам и блуз, соул, фанк, рап, реге, ска, даб итн.), џез (регтајм, диксиленд, свинг, би-бап, хард-бап, кул џез, фри џез, фјужн, смут џез, ајсид џез итн.), блуз, рок/рок енд рол (рокабили, ајсид-рок, хард-рок, панк, фолк-рок, психоделичен рок; прогресивен рок, хеви-метал, нју вејв, алтернативен рок, гранџ, брит-поп, инди-рок, софт-рок итн.), електронска музика/техно (хаус, ајсид, гоа, транс, џангл, драм итн.).

Член 9
**Отстапување од 5% во поделбата меѓу народната и забавната музика
кај телевизиските сервиси**

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во текот на неделата, кај телевизиските програмски сервиси од општ формат, значи 24 минути повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во периодот од 7:00 до 19:00 часот, кај телевизиските програмски сервиси од општ формат, значи 12 минути повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во текот на неделата, кај телевизиските програмски сервиси на Јавниот радиодифузен сервис, значи 42 минути повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитираната музика во периодот од 7:00 до 19:00 часот, кај телевизиските програмски сервиси на Јавниот радиодифузен сервис, значи 21 минута повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Член 10

Начин на пресметување на обврската за емитирање музика кај радиските сервиси

Задолжителниот процент инструментална, вокална и/или вокално-инструментална музика на македонски јазик или на јазиците на немнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, кај радиските програмски сервиси, се пресметува од вкупно емитираната музика од сите жанри и стилови во текот на едно деноноќие.

Член 11

Јазик на кој се исполнува обврската за емитирање музика

Јавниот радиодифузен сервис ја остварува обврската за емитирање вокална и/или вокално-инструментална музика на македонски јазик или на јазиците на немнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, во зависност од тоа на кој јазик или јазици се емитира програмскиот сервис.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи се должни обврската за емитирање вокална и/или вокално-инструментална музика да ја исполнат на оној јазик на кој се обврзани да го емитираат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за емитирање.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи кои, со дозволата за емитирање, се обврзани да го емитираат говорниот дел од програмскиот сервис на повеќе јазици, се должни обврската за емитирање вокална и/или вокално-инструментална музика да ја исполнат на јазикот или на јазиците на немнозинските заедници.

IV. ДОМАШНА ДОКУМЕНТАРНА И ИГРАНА ПРОГРАМА

Член 12

Јазик на кој се исполнува обврската за домашна документарна и играна програма

Јавниот радиодифузен сервис обврската за производство и емитирање на домашна документарна и играна програма ја исполнува на македонски јазик и/или на јазиците на немнозинските заедници на кои ја емитира програмата.

Трговските радиодифузни друштва на државно ниво кои имаат дозвола за телевизиски сервис од општ формат се должни обврската за производство и емитирање домашна документарна и играна програма да ја исполнат на оној јазик на кој се обврзани да го емитираат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за емитирање.

Трговските радиодифузни друштва на државно ниво кои имаат дозвола за телевизиски сервис од општ формат и кои со дозволата се обврзани да го емитираат говорниот дел од програмскиот сервис на повеќе јазици, обврската за производство и емитирање домашна документарна и играна програма ја исполнуваат на јазиците на кој се обврзани да го емитираат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за емитирање.

Јавниот радиодифузен сервис и трговските радиодифузни друштва од став 3 на овој член, документарната и играната програма може да ја произведат на два или повеќе јазици, при оценката на исполнувањето на обврската, бројот на произведени часови програма се брои само еднаш, доколку станува збор за истата документарна или играна програма.

Член 13

Копродукција меѓу трговски радиодифузни друштва

Во случаите кога две или повеќе трговски радиодифузни друштва во копродукција произведуваат домашна документарна или играна програма на еден јазик, при оценката на исполнувањето на обврската, бројот на заеднички произведените часови програма се дели подеднакво на сите копродуценти, или според учеството во трошоците за производство на програмата доколку тоа значајно се разликува.

Во случаите кога две трговски радиодифузни друштва во копродукција произведуваат домашна документарна или играна програма на различни јазици – на македонски јазик и на некој од јазиците на немнозинските заедници кои живеат во РМ (со титл или нахсинхронизација), при оценката на исполнувањето на обврската, бројот на сите заеднички произведени часови програма не се дели, туку се смета дека секој од радиодифузерите ги произвел заеднички произведените часови програма.

Доколку во копродукцијата од став 2 на овој член, учествуваат повеќе од две трговски радиодифузни друштва, при оценката на исполнувањето на обврската, бројот на сите заеднички произведени часови програма се дели меѓу копродуцентите кои документарната или играната програма ќе ја емитуваат на ист јазик според условите од став 1 на овој член, а за копродуцентот кој програмата ќе ја емитува на јазик на немнозинска заедница ќе се смета дека ги произвел заеднички произведените часови програма.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 14

Изменувањето и дополнувањето на овој Правилник се врши во писмена форма.

Член 15

Со влегувањето во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за примена на одредбите поврзани со заштитата и негувањето на културниот идентитет („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/06).

Член 16

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

**Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги**

Претседател на Советот

Лазо ПЕТРУШЕВСКИ

Бр. -----

2014 година

Скопје